

Column

JO WIJNEN

Kleine zonden

De praktijkassistent was tevreden. Mijn bloeddruk bleek in orde. Mijn ouderdomssuiker binnen de perken. En mijn cholesterolgehalte alleszins aanvaardbaar.

De gevolgen van het welvaartsleven dat achter mij ligt, worden van tijd tot tijd in het laboratorium gemeten. Als ik de uitslag krijg, zit ik er wat kleintjes en ook wat deemoedig bij, in het besef dat al die pilletjes toch hebben geholpen. Ik kom uit de tijd van de verplichte onbezorgdheid en de voorgeschreven overmoed. Als je, zoals ik, tot de meest beschermde en welvarendste generatie die ooit leefde behoort, uit zich dat bij het ouder worden in allerlei ongemakken en kwaaltjes waarvoor je kleine tikjes op de vingers en wel-

gemeende terechtwijzingen door het laboratorium krijgt. De avond na het bezoek aan de praktijkassistent nam ik opgelucht een glaasje wijn dat een tijdje geleden nog heel gezond was voor het hart, maar inmiddels ook in de ban is gedaan door de gezondheidsdeskundigen, die wel eens vergeten dat juist de kleine zonden en het lichte vergrijp het leven nog enige glans verlenen. Nu ja, volgens mij is dat glaasje wijn nog steeds heel goed voor het hart of anders wel voor het gemoed, zeker voor de geest en mogelijk zelfs voor de ziel. Een mens moet af en toe een paar stapjes over de grens van het toelaatbare zetten, maar wel meteen op zijn schreden terugkeren als hij dreigt te verdwalen in het Woud der Genietingen. Wie mij zoekt kan mij altijd in het grensgebied van de kleine zonden en aan de zelfkant van het bezwaard geweten aantreffen. De praktijkassistent houdt mijn grensbewegingen intussen goed in de gaten. Zij kent haar pappenheimers, hun zwakheden en hun tekorten. En ze kent dus ook mij. Zij begrijpt het. Vandaar dat haar vermaningen altijd mild en terughoudend zijn. En alleszins terecht.

Ik kom uit de tijd van de verplichte onbezorgdheid

Vermiste man gevonden

APELDOORN Zoran Ilic (40) uit Apeldoorn is gevonden. De man, die sinds 1 oktober werd vermist, bleek al die tijd in het huis van zijn schoonvader te zitten. Die is momenteel op vakantie, waardoor niemand Ilic heeft opgemerkt. „Hij leeft en is aanspreekbaar”, laat zijn dolblijve vrouw Vesna weten.

Hij is gisteren onderzocht door ambulancemedewerkers. „Hij lijkt ondervoed, hij heeft de hele week

niets gegeten”, zegt zijn vrouw.

De 40-jarige vader van vier kinderen vertrok vorige week zonder telefoon of portemonnee van huis. Volgens familie ging hij in verwarde toestand weg. Zijn vrouw maakte zich enorm zorgen, hoewel de politie benadrukte dat het niet om een „urgente vermissing” ging. Dat betekent er geen reden was te geloven dat hij zichzelf of zijn omgeving iets zou aandoen.

AARDWARMTE

Op zoek naar de

Voor onze huizen kan aardwarmte de warmtebron van de toekomst zijn. Onderzoek moet uitwijzen waar dat mogelijk is.

**Menno Pols
Elst/Herpen**

‘Pof, klinkt het. Een bescheiden knal, minder hard dan een rotje met oud en nieuw. Doffer vooral, verder weg. Toch zijn het deze knallen waar het hele onderzoek naar de mogelijkheid tot het winnen van aardwarmte om draait.

We staan in de velden tussen Ravenstein en Herpen, net aan de Brabantse kant van de Maas. Schiermeester Michael Scheller heeft zojuist op 20 meter diepte een kleine springlading tot ontploffing gebracht. De knal veroorzaakt geluidsgolven, die de aarde in gaan, worden teruggekaatst en dan worden opgevangen door geofoons, een soort grondmicrofoons. Uit het patroon van de geluidsgolven kan de opbouw van de bodem worden afgeleid. Die bepaalt of er op een plek aardwarmte gewonnen kan worden. De knal is het einde van een proces, dat begint met het boren van een gat. Vandaag laat projectleider Rutger Peenstra van Energie Beheer Nederland (EBN), het bedrijf dat het onderzoek samen met TNO doet, ons alle fases zien.

Op een industrieterrein bij het Betuwe Elst, op een groen veld tussen twee loodsen, staat een tractor met een installatie met metalen buizen. Eén voor één worden de buizen de grond in getrild. Als een diepte van 20 meter is bereikt, gaat een hermetisch verpakte springlading naar beneden, gevolgd door een hoeveelheid water en een aantal witte

Elke 5 meter een geofoon

Het SCAN-onderzoek verloopt langs van tevoren vastgestelde lijnen. De lijn uit dit artikel, van Boxtel tot Bronckhorst, is er een van. Zo zijn er in Nederland ongeveer 25 lijnen. Het onderzoek is in maart 2018 begonnen en duurt twee tot drie jaar.

Op elke lijn wordt om de 60 meter een springlading in de grond aangebracht. Om de 5 meter wordt een geofoon (grondmicrofoon) geplaatst. In totaal worden bij het onderzoek vijfduizend geofoons gebruikt. Geofoons die aan het begin van de lijn gebruikt zijn, worden verderop weer ingezet.

kartonnen kokers. Zij zijn gevuld met bentoniet, samengeperste natuurlijke klei die opwelt in water. Klei en water zorgen dat het gat weer gevuld wordt. De buizen worden uit de grond gehaald en als laatste gaat de plag er weer overheen. Alleen een klein wit touwtje, nodig om de springlading te doen ontsteken, is nog zichtbaar, maar alleen voor wie de plek goed weet. Deze locatie maakt deel uit van een lijn van 83 kilometer die loopt van Boxtel tot Bronckhorst. De hele lijn lang

gaat er om de 60 meter een springlading de grond in.

Het onderzoek werkt als een treintje, legt Peenstra uit. „Eerst komt de ploeg die de gaten boort en de springladingen aanbrengt. Dan komt de ploeg die de geofoons plaatst. De boorploeg is dan al op de volgende locatie aan het werk. Als de geofoons zijn geplaatst, komt de ploeg die de springladingen laat detoneren. Als laatste komen de mensen die de geofoons uit de grond halen en alles opruimen.”

Winterdagtochten bij Betuwe Express

€ 37,50

Margriet Winterfair

Margriet Winterfair is dé plek om in stemming te komen voor de mooiste decembermaand ooit!

Data: 22 t/m 28 november 2019
Inclusief: entree

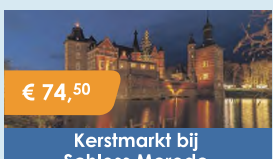

€ 52,50

Country & Christmas Fair

In de tuinen van Kasteel de Haar komt u volledig in kerstferen door de sprookjesachtige omgeving vol lichtjes, kerstbomen en prachtige decoraties.

Data: 19 november 2019
Inclusief: entree en winterbuffet

€ 74,50

Kerstmarkt bij Schloss Merode

Ontdek in een romantische sfeer de kerstmarkt bij Schloss Merode in Langerwehe (D), waar de ambachtslieden hun kunsten en hun producten voorstellen.

Data: 6 december 2019
Inclusief: koffie met vlaai, lunch, entree kerstmarkt en diner.

€ 25,00

Kerstmarkt Keulen

Kerst en Keulen, deze twee begrippen lijken voorbestemd voor elkaar. Met maar liefst 6 afzonderlijke kerstmarkten in de binnenstad is Keulen the place to be.

Data: 30 november, 7 en 14 december 2019
Alleen vervoer

vanaf € 15,00

Kerstinkopen in Duitsland

Een dagje kerstinkopen bij onze oosterburen is in alle opzichten de moeite waard. U kunt kiezen uit CentrO Oberhausen, Düsseldorf, Essen of Münster.

Data: diverse data in de periode van 30 nov. t/m 17 dec. 2019
Alleen vervoer

Reserveringen 0488-468680

BETUWEXPRESS
EIGENWAS OP REIS

www.betuwe-express.nl

Prijzen per persoon. Alle dagtochten inclusief vervoer per luxe touringcar en exclusief reserveringskosten per boeking. Druk- en zeffouten voorbehouden.

groene energie

▲ Het boren van het gat langs de A15 bij Oosterhout waar de springlading in gaat.

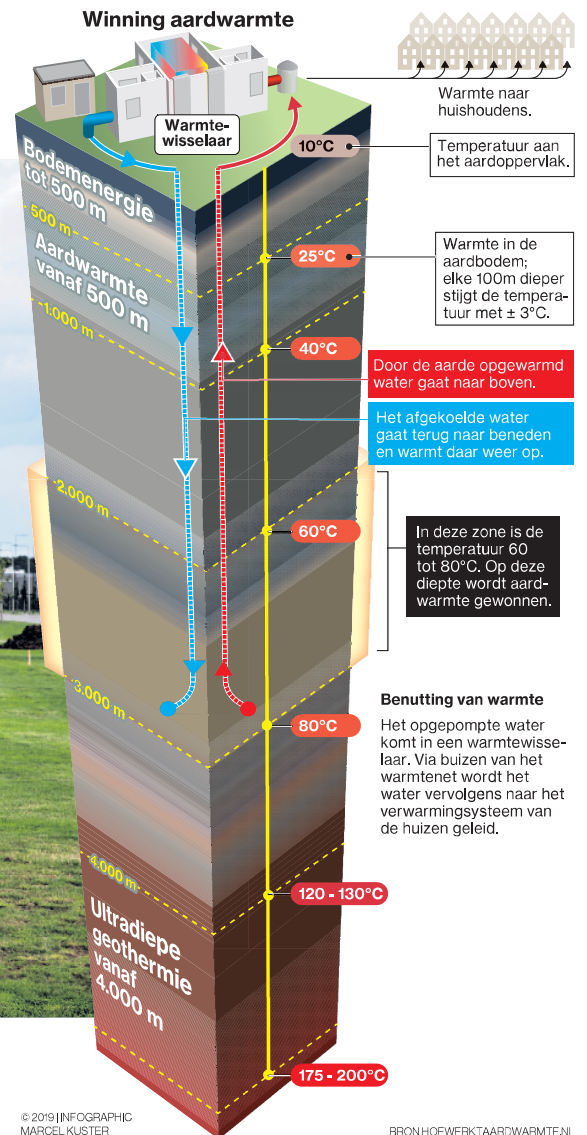
FOTO PAUL RAPP

Aardwarmte is een mogelijke groene energiebron van de toekomst. De warmte wordt gewonnen uit water dat wordt opgepompt van een diepte van 2 tot 3 kilometer. Het water heeft een temperatuur van 60 tot 80 graden. De warmte kan gebruikt worden voor bijvoorbeeld het verwarmen van woningen.

Van een groot deel van Nederland is de samenstelling van de bodem al bekend. Met het huidige SCAN-onderzoek (Seismische

Campagne Aardwarmte Nederland) worden de witte vlekken ingevuld. Heel Gelderland en het oostelijke deel van Brabant horen

© 2019 INFOGRAPHIC MARCEL KUSTER

BRON HOEWERK AARDWARMTE.NL

tot die witte vlekken.

Onze volgende stop is Hernen, in de gemeente Wijchen. Pal naast de snelweg A50 zijn mannen bezig kleine gele kastjes in de grond te plaatsen, ter grootte van een sigarenkistje, met aan de onderkant een punt. Dit zijn de geofoons. Zij vangen straks de teruggekaatste

geluidsgolven op. Voor een goede registratie is het belangrijk dat er zo weinig mogelijk omgevingsgeluid is. Daarom zal er ook seismisch onderzoek worden gedaan in de avond en op zaterdag. Mogelijk worden in het kader van SCAN ook proefboringen naar aardwarmte verricht.

15.000 euro om mensen over de drempel te helpen

Wie met de gouden tip komt over de beschietingen en bedreigingen bij en rond café Het Dak van de Markt in Veenendaal, krijgt 15.000 euro. Vijf vragen over tipgeld.

Suzanne Huibers
Veenendaal

1 Hoe vaak wordt tipgeld uitgelooft?

„Bij ons parket misschien een keer per jaar”, zegt een woordvoerder van het Openbaar Ministerie Midden-Nederland. „Vorig jaar hebben we tipgeld uitgelooft voor een

golf aan autobranden. Daar was er gevaar voor de omgeving, de impact ervan is groot.”

Het Openbaar Ministerie looft niet zomaar tipgeld uit. Meestal wordt het ingezet voor het vinden van moordenaars, verkrachters, bij geweldige overvallen of voor het opsporen van gevaarlijke voortvluchtige criminelen.

2 Waarom wordt voor de beschietingen en bedreigingen bij en rond café Het Dak van de Markt in Veenendaal tipgeld uitgelooft?

„Het moet echt heftig zijn. We loven geen tipgeld uit bij een incident”, zegt de woordvoerder. „Er is hier sprake van een repeterend

patroon. De beschietingen vorig jaar op café Het Dak van de Markt, de molotovcocktail en de handgranaat recent. De vraag is of de brand in de ijssalon en de brand in de bestelbus verband houden met deze zaak?”

De ijssalon waar het om gaat, is van de broer van de eigenaar van Het Dak van de Markt, Sytse Tamminga. De bestelbus is van een andere onderneming van Tamminga: zijn lachgasbedrijf Bumblebee.

3 Wat wil Openbaar Ministerie met het tipgeld bereiken?

Tipgeld wordt pas uitgelooft als de politie er niet uitkomt. Het is een manier om de hulp van het publiek in te roepen.

„We loven in deze zaak tipgeld uit omdat we het vermoeden hebben dat er mensen zijn die meer weten. Soms denken mensen: het zal wel. We hopen dat het tipgeld hen de drempel over helpt om de informatie met ons te delen. Maar de informatie moet wel echt leiden tot de oplossing van deze zaak. Anders verstrekken we het tipgeld niet”, zegt de woordvoerder van het Openbaar Ministerie Midden-Nederland.

4 Wordt er eigenlijk veel tipgeld verstrekt?

Nou nee. In 2018 werd zelfs geen enkele keer een beloning uitbetaald, terwijl justitie een bedrag van 1,3 miljoen euro had gereser-

veerd voor tips. Dat betekent dat geen enkele tip heeft geleid tot aanhouding en oplossing van een strafbaar feit.

Een veroordeling van de verdachte is trouwens niet nodig. Hoe het kan dat er zo weinig tipgeld wordt betaald, weten ze bij het Openbaar Ministerie niet. Daar is geen onderzoek naar gedaan.

5 En nu?

Het is nu afwachten of de gouden tip iets oplevert. Het zal moeten blijken of mensen die meer weten over de bedreigingen jegens café Het Dak van de Markt, dan wel de familie Tamminga, willen praten nu er een beloning van 15.000 euro voor is uitgelooft.